

Noul Cod penal

Legislație consolidată

1 aprilie 2015

**Ediție îngrijită
de prof. univ. dr.,
judecător Dan Lupașcu**

PRO LEGE

O colecție necesară oricărui jurist:

- reunește între copertele fiecărei culegeri informații esențiale și extinse din domeniul abordat, înlesnind astfel utilizatorului activitatea de informare și de cercetare, reducând semnificativ și eficient timpul dedicat acesteia;
- prezintă pachete de acte normative consolidate, atent selectate în vederea acoperirii domeniului vizat, îmbogățite cu note și referințe utile, structurate și evidențiate profesionist și menite a facilita înțelegerea voinței și a intențiilor legiuitorului (prin semnalarea și/sau prin prezentarea unor corelații ori a unor spețe relevante, în unele cazuri prin oferirea unor lămuriri punctuale etc.);
- seria PREMIUM din cadrul colecției PRO LEGE este tipărită pe hârtie albă de calitate superioară, ideală pentru adnotările necesare în activitatea didactică și practică, beneficiază de grafică și de cromatică speciale (în vederea unui plus de evidențiere a informațiilor-cheie), incluzând totodată un vast material informativ suplimentar;
- fiecare culegere în parte constituie, practic, un instrument juridic complex, indispensabil activității de zi cu zi în cadrul domeniului căruia îi este dedicată și pe care îl reprezintă, organizând unitar informațiile necesare unei bune cunoașteri a domeniului respectiv.

COORDONAREA GENERALĂ a Colecției PRO LEGE este asigurată de dl consilier juridic Oliviu Crăznic. Așteptăm sugestiile și propunerile dvs. pe adresa prolege@universuljuridic.ro

S.C. UNIVERSUL JURIDIC S.R.L.

București, Bd. Iuliu Maniu, nr. 7, Corp A, et. 3, Sector 6
telefon: 021.314.93.15; 0733.674.222; fax: 021.314.93.16

Noul Cod penal

Universul Juridic
București
-2015-

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2015, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ROMÂNIA

[Legislație]

Noul Cod penal : legislație consolidată : 1 aprilie 2015 ; ed.
îngrijită de prof. univ. dr. judecător Dan Lupașcu. - București :
Universul Juridic, 2015

Index

ISBN 978-606-673-496-7

I. Lupașcu, Dan (ed.)

343(498)(094)

REDACȚIE:

tel./fax: **021.314.93.13**

tel.: **0732.320.666**

e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL

telefon: **021.314.93.15**

DISTRIBUȚIE:

tel./fax: **021.314.93.16**

e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

NOUL COD PENAL¹⁾

(Legea nr. 286/2009)

TABLA DE MATERII

PARTEA GENERALĂ	(art. 1-187)	11
Titlul I. Legea penală și limitele ei de aplicare	(art. 1-14)	11
Capitolul I. Principii generale	(art. 1-2)	11
Capitolul II. Aplicarea legii penale.....	(art. 3-14)	11
<i>Secțiunea 1. Aplicarea legii penale în timp</i>	(art. 3-7)	11
<i>Secțiunea a 2-a. Aplicarea legii penale în spațiu</i>	(art. 8-14)	15
Titlul II. Infrațiunea	(art. 15-52)	17
Capitolul I. Dispoziții generale	(art. 15-17)	17
Capitolul II. Cauzele justificative	(art. 18-22)	17
Capitolul III. Cauzele de neimputabilitate	(art. 23-31)	18
Capitolul IV. Tentativa.....	(art. 32-34)	20
Capitolul V. Unitatea și pluralitatea de infracțiuni	(art. 35-45)	20
Capitolul VI. Autorul și participanții	(art. 46-52)	24
Titlul III. Pedepsele	(art. 53-106)	26
Capitolul I. Categoriile pedepselor.....	(art. 53-55)	26
Capitolul II. Pedepsele principale	(art. 56-64)	26
<i>Secțiunea 1. Detențiunea pe viață</i>	(art. 56-59)	26
<i>Secțiunea a 2-a. Închisoarea</i>	(art. 60)	27
<i>Secțiunea a 3-a. Amendă</i>	(art. 61-64)	27
Capitolul III. Pedepsa accesorie și pedepsele complementare	(art. 65-70)	29
<i>Secțiunea 1. Pedepsa accesorie</i>	(art. 65)	29
<i>Secțiunea a 2-a. Pedepsele complementare</i>	(art. 66-70)	29

¹⁾ M. Of. nr. 510 din 24 iulie 2009; în vigoare de la 1 februarie 2014 (cu excepția dispozițiilor art. 446 alin. (2) și (3) care au intrat în vigoare la 4 zile de la publicare).

Istoric:

- **L. nr. 27/2012** pentru modif. și compl. Codului penal al României și a L. nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 180 din 20 martie 2012);
- **L. nr. 63/2012** pentru modif. și compl. Codului penal al României și a L. nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 258 din 19 aprilie 2012);
- **L. nr. 187/2012** pentru punerea în aplicare a L. nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 757 din 12 noiembrie 2012; în vigoare de la 1 februarie 2014);
- **D.C.C. nr. 265/2014** (M. Of. nr. 372 din 20 mai 2014);
- **D.C.C. nr. 508/2014** (M. Of. nr. 843 din 19 noiembrie 2014);
- **L. nr. 159/2014** pentru abrogarea art. 276 din L. nr. 286/2009 privind Codul penal (M. Of. nr. 887 din 5 decembrie 2014);
- **D.C.C. nr. 732/2014** (M. Of. nr. 69 din 27 ianuarie 2015);
- **D.C.C. nr. 11/2015** (M. Of. nr. 102 din 9 februarie 2015).

Capitolul IV. Calculul duratei pedepselor	(art. 71-73)	31
Capitolul V. Individualizarea pedepselor	(art. 74-106)	32
Secțiunea 1. Dispoziții generale	(art. 74)	32
Secțiunea a 2-a. Circumstanțele atenuante și circumstanțele agravante	(art. 75-79)	33
Secțiunea a 3-a. Renunțarea la aplicarea pedepsei	(art. 80-82)	35
Secțiunea a 4-a. Amânarea aplicării pedepsei	(art. 83-90)	36
Secțiunea a 5-a. Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere	(art. 91-98)	39
Secțiunea a 6-a. Liberarea condiționată	(art. 99-106)	43
Titlul IV. Măsurile de siguranță	(art. 107-112 ¹)	47
Capitolul I. Dispoziții generale	(art. 107-108)	47
Capitolul II. Regimul măsurilor de siguranță	(art. 109-112 ¹)	47
Titlul V. Minoritatea	(art. 113-134)	51
Capitolul I. Regimul răspunderii penale a minorului	(art. 113-116)	51
Capitolul II. Regimul măsurilor educative neprivative de libertate	(art. 117-123)	52
Capitolul III. Regimul măsurilor educative privative de libertate	(art. 124-127)	54
Capitolul IV. Dispoziții comune	(art. 128-134)	57
Titlul VI. Răspunderea penală a persoanei juridice	(art. 135-151)	59
Capitolul I. Dispoziții generale	(art. 135-137)	59
Capitolul II. Regimul pedepselor complementare aplicate persoanei juridice	(art. 138-145)	60
Capitolul III. Dispoziții comune	(art. 146-151)	62
Titlul VII. Cauzele care înlătură răspunderea penală	(art. 152-159)	64
Titlul VIII. Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepsei	(art. 160-164)	67
Titlul IX. Cauzele care înlătură consecințele condamnării	(art. 165-171)	69
Titlul X. Înțelesul unor termeni sau expresii în legea penală	(art. 172-187)	71
PARTEA SPECIALĂ	(art. 188-446)	74
Titlul I. Infrațiuni contra persoanei	(art. 188-227)	74
Capitolul I. Infrațiuni contra vieții	(art. 188-192)	74
Capitolul II. Infrațiuni contra integrității corporale sau sănătății	(art. 193-198)	75
Capitolul III. Infrațiuni săvârșite asupra unui membru de familie	(art. 199-200)	77
Capitolul IV. Agresiuni asupra fătului	(art. 201-202)	77

Capitolul V. Infracțiuni privind obligația de asistență a celor în primejdie.....	(art. 203-204)	78
Capitolul VI. Infracțiuni contra libertății persoanei	(art. 205-208)	79
Capitolul VII. Traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile.....	(art. 209-217)	80
Capitolul VIII. Infracțiuni contra libertății și integrității sexuale.....	(art. 218-223)	81
Capitolul IX. Infracțiuni ce aduc atingere domiciliului și vieții private.....	(art. 224-227)	83
Titlul II. Infracțiuni contra patrimoniului	(art. 228-256)	85
Capitolul I. Furtul.....	(art. 228-232)	85
Capitolul II. Tâlhăria și pirateria	(art. 233-237)	86
Capitolul III. Infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii	(art. 238-248)	87
Capitolul IV. Fraude comise prin sisteme informatice și mijloace de plată electronice.....	(art. 249-252)	89
Capitolul V. Distrugerea și tulburarea de posesie	(art. 253-256)	90
Titlul III. Infracțiuni privind autoritatea și frontiera de stat	(art. 257-265)	92
Capitolul I. Infracțiuni contra autorității.....	(art. 257-261)	92
Capitolul II. Infracțiuni privind frontiera de stat	(art. 262-265)	93
Titlul IV. Infracțiuni contra înfăptuirii justiției	(art. 266-288)	95
Titlul V. Infracțiuni de corupție și de serviciu	(art. 289-309)	102
Capitolul I. Infracțiuni de corupție	(art. 289-294)	102
Capitolul II. Infracțiuni de serviciu	(art. 295-309)	104
Titlul VI. Infracțiuni de fals	(art. 310-328)	108
Capitolul I. Falsificarea de monede, timbre sau de alte valori.....	(art. 310-316)	108
Capitolul II. Falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcă	(art. 317-319)	109
Capitolul III. Falsuri în înscrisuri.....	(art. 320-328)	110
Titlul VII. Infracțiuni contra siguranței publice	(art. 329-366)	112
Capitolul I. Infracțiuni contra siguranței circulației pe căile ferate	(art. 329-333)	112
Capitolul II. Infracțiuni contra siguranței circulației pe drumurile publice	(art. 334-341)	113
Capitolul III. Nerespectarea regimului armelor, munițiilor, materialelor nucleare și al materiilor explozive	(art. 342-347)	116
Capitolul IV. Infracțiuni privitoare la regimul stabilit pentru alte activități reglementate de lege.....	(art. 348-351)	118
Capitolul V. Infracțiuni contra sănătății publice.....	(art. 352-359)	119

Capitolul VI. Infrațiuni contra siguranței și integrității sistemelor și datelor informatice	(art. 360-366)	120
Titlul VIII. Infrațiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială	(art. 367-384)	122
Capitolul I. Infrațiuni contra ordinii și liniștii publice	(art. 367-375)	122
Capitolul II. Infrațiuni contra familiei	(art. 376-380)	124
Capitolul III. Infrațiuni contra libertății religioase și respectului datorat persoanelor decedate	(art. 381-384)	125
Titlul IX. Infrațiuni electorale	(art. 385-393)	127
Titlul X. Infrațiuni contra securității naționale	(art. 394-412)	129
Titlul XI. Infrațiuni contra capacității de luptă a forțelor armate	(art. 413-437)	133
Capitolul I. Infrațiuni săvârșite de militari	(art. 413-431)	133
Capitolul II. Infrațiuni săvârșite de militari sau de civili.....	(art. 432-437)	136
Titlul XII. Infrațiuni de genocid, contra umanității și de război	(art. 438-445)	138
Capitolul I. Infrațiuni de genocid și contra umanității.....	(art. 438-439)	138
Capitolul II. Infrațiuni de război	(art. 440-445)	139
Titlul XIII. Dispoziții finale	(art. 446)	143

PARTEA GENERALĂ

● **LPA (Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a NCP): „Art. 236.** *Dispozițiile părții generale a NCP, precum și dispozițiile generale ale prezentei legi se aplică și faptelor sancționate penal prin legi speciale, în afară de cazul în care legea dispune altfel”.*

Titlul I

Legea penală și limitele ei de aplicare

Capitolul I

Principii generale

Art. 1. Legalitatea incriminării. (1) Legea penală prevede faptele care constituie infracțiuni.

(2) Nicio persoană nu poate fi sancționată penal pentru o faptă care nu era prevăzută de legea penală la data când a fost săvârșită.

Art. 2. Legalitatea sancțiunilor de drept penal. (1) Legea penală prevede pedepsele aplicabile și măsurile educative ce se pot lua față de persoanele care au săvârșit infracțiuni, precum și măsurile de siguranță ce se pot lua față de persoanele care au comis fapte prevăzute de legea penală.

(2) Nu se poate aplica o pedeapsă ori nu se poate lua o măsură educativă sau o măsură de siguranță dacă aceasta nu era prevăzută de legea penală la data când fapta a fost săvârșită.

(3) Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită și aplicată în afara limitelor generale ale acesteia.

Capitolul II

Aplicarea legii penale

Secțiunea 1

Aplicarea legii penale în timp

Art. 3. Activitatea legii penale. Legea penală se aplică infracțiunilor săvârșite în timpul cât ea se află în vigoare.

● **LPA: „Art. 5.** (1) *Atunci când o normă penală face trimitere la o altă normă determinată, de la care împrumută unul sau mai multe elemente, modificarea normei completatoare atrage și modificarea normei incomplete.* (2) *În cazul abrogării normei completatoare, norma incompletă va păstra elementele preluate de la aceasta, inclusiv limitele de pedeapsă, în forma existentă la data abrogării, afară de cazul în care legea dispune altfel.* (...) **Art. 7.** *Ori de câte ori o normă în vigoare face trimitere la una sau mai multe infracțiuni prevăzute de Codul penal din 1969 sau de o lege specială modificată prin dispozițiile prezentei legi, trimiterea se consideră făcută la infracțiunea sau infracțiunile prevăzute de legea nouă, având aceleași elemente constitutive* [Art. 2. În cuprinsul prezentei legi, prin Codul penal din 1969 se înțelege Legea

nr. 15/1968 privind Codul penal al României, republicată în Monitorul Oficial al României, P. I, nr. 65 din 16 aprilie 1997, cu modific. și compl. ult.]”.

Art. 4. Aplicarea legii penale de dezincriminare. Legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, pronunțate în baza legii vechi, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte încetează prin intrarea în vigoare a legii noi.

• **LPA: „Art. 3. (1)** Dispozițiile art. 4 NCP privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile și în situațiile în care o faptă determinată, comisă sub imperiul legii vechi, nu mai constituie infracțiune potrivit legii noi datorită modificării elementelor constitutive ale infracțiunii, inclusiv a forme de vinovăție, cerută de legea nouă pentru existența infracțiunii. (2) Dispozițiile art. 4 NCP nu se aplică în situația în care fapta este incriminată de legea nouă sau de o altă lege în vigoare, chiar sub o altă denumire”.

• **HP. Dec. ICCJ (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală – Complet DCD/P) nr. 6/2015** (www.scj.ro): „în interpretarea dispozițiilor art. 4 NCP, succesiunea de acte normative cu privire la prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior (Ordinul nr. 3283 din 23.08.2012 al Ministerului Mediului și Pădurilor; art. 202 pct. 8 din L. nr. 187/2012 de punere în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal; Ordinul nr. 76 din data de 6.02.2014 al Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice și Ordinul nr. 118/24.02.2014 al Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice) nu a avut ca efect imposibilitatea stabilirii acestui preț și, pe cale de consecință, nu a condus la dezincriminarea în concreto a infracțiunilor de tăiere fără drept de arbori din fondul forestier național, prev. de art. 108 din L. nr. 46/2008 și de furt de arbori din fondul forestier național, prevăzută de art. 110 din L. nr. 46/2008”.

Art. 5. Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei. (1) În cazul în care de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și actelor normative ori prevederilor din acestea declarate neconstituționale, precum și ordonanțelor de urgență aprobate de Parlament cu modificări sau completări ori respinse, dacă în timpul când acestea s-au aflat în vigoare au cuprins dispoziții penale mai favorabile.

• **Neconstituționalitate. D.C.C. nr. 265/2014** (M. Of. nr. 372 din 20 mai 2014): „(...) dispozițiile art. 5 NCP sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile”.

• **LPA: „Art. 10.** Tratatul sancționator al pluralității de infracțiuni se aplică potrivit legii noi atunci când cel puțin una dintre infracțiunile din structura pluralității a fost comisă sub legea nouă, chiar dacă pentru celelalte infracțiuni pedeapsa a fost stabilită potrivit legii vechi, mai favorabilă. (...) **Art. 12. (1)** În cazul succesiunii de legi penale intervenite până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, pedepsele accesorii și complementare se aplică potrivit legii care a fost identificată ca lege mai favorabilă în raport cu infracțiunea comisă. (...) **Art. 16. (1)** Măsura suspendării sub supraveghere a executării pedepsei aplicată în baza Codului penal din 1969 se menține și după intrarea în vigoare a Codului penal, până la împlinirea termenului de încercare stabilit prin hotărârea de condamnare. (2) Pentru determinarea legii penale mai favorabile cu privire la suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei conform art. 5 NCP, instanța va avea în vedere sfera obligațiilor impuse condamnăturii și efectele suspendării potrivit legilor succesive, cu prioritate față de durata termenului de încercare sau supraveghere. **Art. 17.** În aplicarea dispozițiilor